

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Генеральна директорка ПЗО
«КМДШ»

Ліна ЖИГІНАС
6 березня 2026

СХВАЛЕНО

рішенням науково-методичної ради
Центру професійного розвитку та
кваліфікації ПЗО «КМДШ» від 6
березня 2026 року (протокол № 1)

Директор ЦПРК ПЗО «КМДШ» –
голова науково-методичної ради

Михайло АЛЬОХІН
6 березня 2026

ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
«КЕРІВНИК АКАДЕМІЧНОГО ЛІЦЕЮ – ЛІДЕР ТА ІННОВАТОР»

Київ – 2026

Розробники:

АЛЬОХІН Михайло Михайлович – доктор філософії, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, «учитель-методист», експерт з інституційного аудиту та сертифікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, директор Центру професійного розвитку та кваліфікації ПЗО «КМДШ»

ЗУБЧЕНКО Олена Володимирівна – спеціалістка вищої кваліфікаційної категорії, «практичний психолог-методист», практична психологиня Приватного закладу освіти «Ліцей «КМДШ» Осокорки»

Напрямок підвищення кваліфікації: «Підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти»

Програма підвищення кваліфікації розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації керівників, заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти на тему «Профільна школа: управління та професійний розвиток», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 04 листопада 2025 року № 1464.

Термін дії програми: 2026 – 2031 роки.

Рецензент: ШАТРАВЕНКО-СОКОЛОВИЧ Юлія Олександрівна – кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист, заступник директора з іноземних мов Приватного закладу освіти «Ліцей «КМДШ» Осокорки», авторка навчальних програм та освітнього контенту

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність. Сучасний етап реформування української освіти, позначений впровадженням концепції «Нова українська школа» та запуском мережі академічних ліцеїв, докорінно змінює вимоги до управління старшою школою. Сьогодні директор ліцею та його заступники — це не просто адміністратори, а стратегічні лідери та агенти змін. Вони мають не лише адаптувати освітнє середовище до вимог нового Державного стандарту профільної середньої освіти, а й ефективно керувати ресурсами, надихаючи педагогічний колектив на професійну трансформацію.

Ключові компетенції сучасного керівника профільної школи:

проєктування освітнього середовища: здатність розробляти актуальні освітні програми та впроваджувати гнучкі моделі навчання;

персоналізація освіти: підтримка індивідуальних освітніх траєкторій учнів та інтеграція кар'єрного консультування в навчальний процес;

стратегічне партнерство: налагодження стійких зв'язків із закладами вищої освіти, громадою та потенційними роботодавцями;

командний менеджмент: побудова сильної професійної спільноти та управління змінами в умовах невизначеності.

Саме на розв'язання цих складних завдань спрямована програма підвищення кваліфікації, яка пропонує керівникам ефективний інструментарій, який підкріплює теоретичні знання конкретними управлінськими кейсами. Реалізація цього курсу має на меті сформувати нову управлінську культуру, яка забезпечить високу якість освіти та конкурентоспроможність академічних ліцеїв у сучасному світі.

Цільова група: керівники, заступники керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти (академічне спрямування).

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: здійснення підвищення кваліфікації ПЗО «КМДШ» на основі програми підвищення кваліфікації, розробленої на основі Типової програми суб'єкти підвищення кваліфікації.

Форма підвищення кваліфікації: очна, очно-дистанційна, дистанційно (формується окремі групи за різними формами підвищення кваліфікації за запитом).

Мета підвищення кваліфікації – розвиток та вдосконалення професійних компетентностей керівників, заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, для ефективного управління змінами в умовах реформування освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

сформувані вміння практичного застосування нормативно-правових основ для реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, розвинути компетентність стратегічного управління закладом освіти в умовах упровадження Державного стандарту профільної середньої освіти;

удосконалити компетентність стратегічного управління персоналом у контексті реформування освіти;

сформувані розуміння особливостей організації освітнього процесу в старшій профільній школі;

розвинути вміння щодо розроблення освітньої програми та навчального плану закладу освіти для профільної середньої освіти з використанням різних підходів;

удосконалити вміння ефективно використовувати наявні та створювати за потреби нові електронні (цифрові) управлінські ресурси;

підвищити спроможність керівників академічних ліцеїв до забезпечення функціонування закладу освіти в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться (відповідно до професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 17 вересня 2021 року № 568-21): нормативно-правова компетентність (41), компетентність стратегічного управління закладом освіти (A2), компетентність стратегічного управління персоналом (A3), інформаційно-цифрова компетентність (Д3).

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання слухачі оволодіють знаннями та набудуть (удосконалять) уміння, навички та способи діяльності щодо:

нормативно-правових основ реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти;

стратегічного планування впровадження Державного стандарту профільної середньої освіти на рівні академічного ліцею;

управління командою педагогічних працівників у контексті міждисциплінарного підходу, автономізації освітнього процесу та персоналізації навчання;

особливостей організації освітнього процесу та управління закладом освіти в умовах профільного навчання;

ефективного управління освітнім процесом в академічному ліцеї; розроблення освітньої програми та навчального плану для профільної середньої освіти;

ефективного використання наявних та створення за потреби нових електронних (цифрових) управлінських ресурсів;

організації діяльності закладу освіти в умовах воєнного стану післявоєнного відновлення.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації. Результати підвищення кваліфікації оцінюються на основі компетентнісного підходу з використанням компетентнісного тесту, який передбачає не лише перевірку теоретичних знань, а й оцінювання здатності застосовувати отримані знання на практиці, вирішувати професійні завдання тощо.

Компетентнісний тест виконується за допомогою сервісу цифрових тестувань ClassTime та передбачає виконання завдань різних типів, зокрема і кейсів, розв'язання яких передбачає надання відкритих відповідей, перевірку яких здійснює особа, яка реалізовує програму підвищення кваліфікації. Слухач має 2 спроби проходження компетентнісного тесту з можливістю після здачі тесту отримати інформації про правильність / часткову правильність / неправильність виконання кожного конкретного завдання, але без можливості отримати від сервісу цифрових тестувань правильні відповіді.

Час проходження компетентнісного тесту є обмежений засобами сервісу цифрових тестувань. Слухач під час проходження тесту за допомогою інструменту «Чат» сервісу цифрових тестувань може надати зворотний зв'язок суб'єкту підвищення кваліфікації.

Документ про підвищення кваліфікації слухачам видається за умови правильності (успішності) виконання компетентнісного тесту на 80 % і більше.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації: за результатами виконання Програми суб'єкт підвищення кваліфікації видає іменний Сертифікат, який відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами).

Строки виконання програми – від 1 тижня до 1 місяця.

Місце виконання програми: за місцезнаходженням замовника або у дистанційному форматі.

Вартість – 1500 грн з однієї особи.

Графік освітнього процесу погоджується із замовником(ами) програми.

Мінімальна кількість осіб у групі – 10 осіб, *максимальна* – 25 осіб.

Часткові освітні та/або професійні кваліфікації не присвоюються.

Під час та після проходження програми підвищення кваліфікації слухачі *забезпечуються супроводом* шляхом додавання у онлайн-спільноту курсу з можливістю живого спілкування із суб'єктом підвищення кваліфікації.

Додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо) суб'єктом кваліфікації не надаються.

II. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. ПРОФІЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ					
Тема 1.1. Засади реформування профільної середньої освіти	1	0	0	-	1
Тема 1.2. Державний стандарт профільної середньої освіти	1	0	1	-	1
Тема 1.3. Освітня програма академічного ліцею	2	2	1	-	5
Тема 1.4. Індивідуальні освітні траєкторії та персоналізація навчання	1	2	1	-	4
Тема 1.5. Особливості організації освітнього процесу в старшій профільній школі	1	1	1	-	3
Разом за модулем	6	5	4	-	15
МОДУЛЬ 2. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ					
Тема 2.1. Стратегічне бачення розвитку академічного ліцею в умовах упровадження реформи профільної освіти	1	2	0	-	3
Тема 2.2. Управління персоналом у контексті реформування освіти	1	2	0	-	3
Тема 2.3. Зовнішні комунікації закладу освіти	1	0	0	-	1
Разом за модулем	3	4	0	-	7
МОДУЛЬ 3. ФУНКЦІОНУВАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ЛІЦЕЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ					
4.1. Забезпечення безпеки освітнього процесу в старшій профільній школі	1	1	0	-	2
4.2. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу	0	3	0	-	3
4.3. Інформаційна та кібербезпека учасників освітнього процесу	0	1	0	-	1
Разом за модулем	1	5	0	-	6
Підсумкові заходи	-	-	-	2	2
УСЬОГО:	10	14	4	2	30

III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

МОДУЛЬ 1. ПРОФІЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Тема 1.1. Засади реформування профільної середньої освіти

Лекція: Трансформаційні процеси в освіті України. Концептуальні засади реформування профільної середньої освіти в Україні. Реалізація права здобувачів освіти на вибір предметів та індивідуальних освітніх траєкторій. Академічний ліцей: вимоги до створення, ключова відмінність від професійних ліцеїв, місце в системі освіти України, практики пілотних закладів.

Тема 1.2. Державний стандарт профільної середньої освіти

Лекція: Державний стандарт профільної середньої освіти: структура, зміст. Компетентнісний потенціал освітніх галузей та базові знання в профільній середній освіті. Вимоги до результатів навчання. Оцінювання досягнень здобувачів освіти на основному та поглибленому рівні. Базовий навчальний план профільної середньої освіти.

Самостійна робота: Провести опитування серед здобувачів освіти 8-9 класів закладу загальної середньої освіти щодо їхніх очікувань від впровадження профільної середньої освіти (можливі профілі, очікувані освітні компоненти в межах та поза профілем).

Тема 1.3. Освітня програма академічного ліцею

Лекції: Структура та зміст Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням. Типовий навчальний план. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти. Інтегровані курси (зокрема й міжгалузеві). Форми організації освітнього процесу. Кластери та профілі навчання. Засади створення освітньої програми академічного ліцею на основі Типової освітньої програми.

Модельні навчальні програми профільної середньої освіти для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів: складники, вимоги. Модельні навчальні програми основного та поглибленого рівнів. Адаптація модельних навчальних програм до специфіки закладу освіти та профілю навчання. Особливості структури навчального плану. Розроблення і впровадження навчальних програм для вибіркових компонентів (не на основі модельних).

Практичні заняття: Конструювання навчального плану академічного ліцею (за запитом учнівства та спроможністю закладу) на основі кейсів.

Самостійна робота: Конструювання персоналізованого (для слухачів програми) навчального плану академічного ліцею (за запитом учнівства та спроможності закладу).

Тема 1.4. Індивідуальні освітні траєкторії та персоналізація навчання

Лекція: Поняття індивідуальної освітньої траєкторії. Механізми забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. Рівні вибору: профіль, освітні компоненти в межах профілю, освітні компоненти поза профілем. Технології персоналізованого навчання.

Практичні заняття: Кейс-метод: Організація проєктної та дослідницької діяльності здобувачів освіти (на основі досвіду інноваційних ЗЗСО). Кар'єрне консультування. Кар'єрні освітні радники.

Самостійна робота: Формування завдання (способу) для організації проєктної або дослідницької діяльності здобувачів освіти у закладі освіти слухача програми.

Тема 1.5. Особливості організації освітнього процесу в старшій профільній школі

Лекція: Особливості організації освітнього процесу в профільній школі. Змінні групи.

Практичні заняття: Кейс-метод: формування класів та змінних груп на основі виборів здобувачів освіти одного року навчання (за профілями та вибірковими освітніми компонентами поза профілями). Кейс-метод: складання проєкту розкладу навчальних занять для класів профільної середньої освіти з врахуванням одного року навчання відповідно до виборів здобувачів освіти.

Самостійна робота (на вибір):

Формування класів та змінних груп на основі виборів здобувачів освіти одного року навчання (за профілями та вибірковими освітніми компонентами поза профілями) на основі даних закладу освіти слухача програми.

Складання проєкту розкладу навчальних занять для класів профільної середньої освіти з врахуванням одного року навчання відповідно до виборів здобувачів освіти на основі даних закладу освіти слухача програми.

МОДУЛЬ 2. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ

Тема 2.1. Стратегічне бачення розвитку академічного ліцею в умовах упровадження реформи профільної освіти

Лекція: Стратегія розвитку академічного ліцею: визначення візії, місії, цінностей, портрет вступника і випускника ліцею, стратегічні та операційні цілі закладу освіти. Роль адміністрації закладу освіти в забезпеченні безперервності навчання в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Практичні заняття: Кейс-навчання: управління змінами та управління ризиками (за різними методологіями). Упровадження інновацій: кейси та управлінські рішення.

Тема 2.2. Управління персоналом у контексті реформування освіти

Лекція: Кадровий потенціал академічного ліцею. Мотивація працівників: види, інструменти її дослідження. Види комунікації та інструменти підтримки.

Ефективний зворотний зв'язок. Організація підвищення кваліфікації та професійного розвитку педагогічних працівників відповідно до профілю закладу. Професійний розвиток: супервізія, наставництво. Роль освітнього управлінця в старшій профільній школі. Забезпечення академічної свободи педагогічних працівників.

Практичні заняття: Кейс-навчання формування внутрішньої системи професійного розвитку та оцінювання діяльності педагогічних працівників академічного ліцею. Симуляція 1:1 сесій.

Тема 2.3. Зовнішні комунікації закладу освіти

Лекція: Ефективні зовнішні комунікації закладу загальної середньої освіти, який забезпечує здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням. Бренд академічного ліцею: стратегія створення і розвитку. Персональний бренд директора закладу освіти. Співпраця із закладами вищої освіти та роботодавцями. Залучення фахівців-практиків до освітнього процесу. Цифрові комунікації (сайт закладу, соціальні мережі, email-розсилки, онлайн-платформи для взаємодії з учасниками освітнього процесу).

МОДУЛЬ 3. ФУНКЦІОНУВАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ЛІЦЕЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Тема 3.1. Забезпечення безпеки освітнього процесу в старшій профільній школі

Лекція: Нормативно-правові вимоги до безпеки в закладах освіти в умовах війни. Концепція безпеки закладів освіти. Безпечне освітнє середовище. Організація укриттів та захисних споруд. Алгоритми дій під час повітряної тривоги, евакуації, надзвичайних ситуацій. Плани евакуації. Вимоги до облаштування захищених просторів у закладах освіти. Організація освітнього процесу в укритті. Охоронні заходи в закладі освіти. Взаємодія з місцевими органами влади та правоохоронними органами.

Практичні заняття: Розробка безпекових політик для закладу освіти.

Тема 3.2. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу

Практичні заняття: Підтримка психоемоційного стану учнів і педагогів під час навчання в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. Стратегії подолання стресу та тривожності. Профілактика професійного вигорання педагога. Техніки (само допомоги й само регуляції. Підвищення психологічної компетентності педагога. Профілактика булінгу, мобінгу, дискримінації. Формування культури безпеки та довіри.

Тема 3.3. Інформаційна та кібербезпека учасників освітнього процесу

Практичні заняття: Захист персональних даних учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. Безпечне використання цифрових платформ, додатків, месенджерів тощо. Протидія кібербулінгу та онлайн-загрозам.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>

Про внесення змін до Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням : наказ Міністерства освіти і науки України від 19.07.2025 № 884. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-dotypovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-1012-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-iakizabezpechuiut-zdobuttia-profilnoi-serednoi-osvity-za-akademichnym-spriamuvanniam>

Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 № 851. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text>

Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї) : наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 № 1451. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykhzasad-reformuvannia-profilnoi-serednoi-osvity-akademichni-litsej>

Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2021 No 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>

Про затвердження типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням: наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 № 765). URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhenniatypovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-10-12-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-iakizabezpechuiut-zdobuttia-profilnoi-serednoi-osvity-za-akademichnym-spriamuvanniam>

Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

Основна література

Кремень В. Г., Топузов О. М., Ляшенко О. І., Мальований Ю. І., Заскіна Т. М. Профільна середня освіта: концептуальні засади для нової української школи. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2023. № 5(2). С. 1-8. URL: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5201>

Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації збірник матеріалів / за заг. ред. Ляшенко О. І., Засекої Т. М., Мальованого Ю. І., Литвинової С. Г., Малиношевської А. В. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 288 с.